

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **nezl. M. M. K.**
zastoupen opatrovníkem: C. S.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. prosince 2024, č. j. OAM-1077/ZA-ZA11-K18-2024, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce podal u krajského soudu žalobu, doručenou dne 10. 2. 2025, proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.
- 2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem

sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídaný výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Napadené rozhodnutí označil za nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění a za nezákonné, neboť žalovaný nesprávně aplikoval §12 a §14a zákona o azylu a to tím, že nezjistil dostatečně skutkový stav, nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem, nedostatečně podložil svá tvrzení a nedostatečně přihlédl k individuální situaci žalobce.
4. Žalobce namítal, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nelze považovat zjištěný stav za takový, že o něm nejsou důvodné pochybnosti, a to ve spojení s:
 - a) § 68 správního řádu, jelikož žalovaný nedostatečně zjistil stav věci, nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem a nedostatečně podložil svá tvrzení;
 - b) § 12 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany v České republice ve formě azylu, a to proto, že by v případě jeho návratu do země původu hrozilo, že bude čelit pronásledování;
 - c) § 14a zákona o azylu, neboť žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, jelikož mu v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy;
 - d) čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť žalobci v případě návratu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení, vycestování žalobce by tak bylo v rozporu s mezinárodními závazky;
 - e) čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť žalobci v případě jeho návratu hrozí omezení práva na svobodu a osobní bezpečnost.
5. K jednotlivým bodům dále uvedl, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice byla obava z pronásledování z důvodu jeho kurdské etnické příslušnosti, jelikož byl svědkem dikriminace, ponižování i fyzického napadání tureckých Kurdů. Jeho strach a obavy jsou zesíleny opakovaným fyzickým napadením ze strany turecké policie.
6. Při prvním útoku byl fyzicky napaden policistou v domě své rodiny. Žalobce byl policisty bit, kopán a úmyslně opáren horkým čajem. Utrpěl zranění čelisti a dosud má na pravé straně hrudníku viditelnou jizvu, což doložil fotografií. Musel vyhledat lékařské ošetření.
7. Dalšímu útoku byl vystaven na ulici, kdy byl bez příčiny napaden policisty, kteří do něj kopali a bezdůvodně jej šikanovali.
8. Poslední útok se odehrál v automobilu žalobcovy rodiny. Celá rodina byla opět bezdůvodně ponižována a fyzicky napadána. Jednotícím prvkem všech popsanych napadení bylo, že k nim došlo pouze kvůli kurdskému původu žalobce a jeho rodiny.
9. K uvedenému ještě dodal, že je přesvědčen, že policie i justiční systém v Turecku jsou naladěni proti kurdské etnické skupině a nelze se u nich domoci zastání. Z uvedených

důvodů se žalobce obává, že by mohl být v případě návratu do vlasti pronásledován dle § 12 písm. b) zákona o azylu.

10. Dále sdělil, že je třeba hodnotit projednávaný azylový příběh s ohledem na věk žalobce a jeho socioekonomické zázemí. Největší důraz pak kladl na jazyk, ve kterém byl pohovor veden. Pohovor byl proveden v turečtině, což ovšem není žalobcův první jazyk, proto nelze po něm správně požadovat podrobnou interpretaci všech událostí.
11. Žalobce především vyzdvihl, že žalovaný nepřihlédl ke všem relevantním informacím o kurdské menšině v Turecku.
12. K tomu navíc dodal, že žalovaný vycházel pouze z Informací OAMP a Informací MV ČR, které jsou zpracovány orgánem státní správy ČR. Žalovaný si neobstaral žádné další zdroje, například zprávy respektovaných nevládních subjektů.
13. K § 14a zákona o azylu žalobce uvedl, že se domnívá, že naplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, a to právě na základě § 14a odst. 2 písm. b). Žalobci totiž hrozí v případě návratu do vlasti vážná újma ve formě mučení či jiného nelidského zacházení.
14. Dále doplnil, že v případě návratu do vlasti má obavy z povinného nástupu na vojenskou službu, která je v Turecku pro muže v určité věkové kategorii povinná. V souvislosti s tím dal na zvážení, zda situace na východu Turecka nedosahuje úrovně vnitřního ozbrojeného konfliktu, v důsledku čehož by žalobci při návratu na východ Turecka mohla hrozit vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
15. Závěrem shrnul, že žalovaný nedostatečným způsobem zjistil skutkový stav, resp. došel k nesprávným skutkovým závěrům ve vztahu k posouzení nároku žalobce na mezinárodní ochranu. Návrat žalobce do vlasti by byl v rozporu s principem non-refoulement.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že považuje žalobní námitky za neopodstatněné. Tvrzeň pochybení nejsou podložena patřičnou argumentací, která by jejich důvodnost dokládala. Žalobce ve vlasti nebyl vystaven pronásledování, to mu nehrozí ani pro případ návratu, a stejně tak správní orgán neshledal, že by mu v případě návratu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.
17. Dále uvedl, že při posouzení důvodnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu vycházel z řádně zjištěného stavu věci, který nesvědčí o přítomnosti důvodů, pro které by mu měla být udělena mezinárodní ochrana v jakékoli její formě. Správní rozhodnutí je zákonné a plně přezkoumatelné. Žalovaný svým postupem ani rozhodnutím žalobce na jeho právech nezkrátil. Fakt, že žalobcem předložené obavy neshledal důvodnými z hlediska kritérií mezinárodní ochrany, nečiní posouzení ani výsledné závěry věcně či právně nesprávnými.
18. Žalovaný vyslovil přesvědčení, že ve správním řízení zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
19. Konstatoval, že snaha zpochybnit obsah žalobcovy výpovědi tvrzením, že turečtina není jeho prvním jazykem, neobstojí. Žalobce sám dne 26. 9. 2024 uvedl, že hovoří turecky a kurdsky. Pohovor s ním byl realizován za přítomnosti tlumočnice tureckého jazyka a

žalobcova opatrovníka. Po jeho skončení odmítl možnost zpětného přetlumočení protokolu přítomnou tlumočnicí a bez výhrad jej podepsal.

20. Dále podotkl, že teprve v žalobě žalobce uvádí, že se do Turecka obává vrátit i z důvodů souvisejících s povinností vykonat vojenskou službu. Žalobci nic nebránilo takové tvrzení uvést už v průběhu správního řízení, pokud by skutečně uvedenou obavu měl. Základní vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem a povinnost ji absolvovat lze tedy dlouho dopředu očekávat. Přesto ani v žalobě žalobce nevysvětluje, proč se k tomuto novému tvrzení uchyluje až v řízení před soudem, iniciovaném žalobou. Vzhledem k tomu, že dosavadní prezentované důvody k udělení mezinárodní ochrany nevedly, lze dovodit, že se touto cestou pokouší původně prezentovaný argumentační okruh rozšířit. Takové počínání se žalovanému jeví jako účelové a neakceptovatelné.
21. Závěrem dodal, že neshledává obsah žalobních námitek způsobilým zpochybnit jím vyslovené závěry. Správní rozhodnutí netrpí vadami vytýkanými v žalobě. Proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili nesouhlas s takovým projednáním věci (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
23. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 19. 8. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Téhož dne mu byl přidělen opatrovník pro úkon podání žádosti o mezinárodní ochranu Městský úřad Rosice, Odbor sociální, OSPOD. Dne 20. 8. 2024 Okresní soud Brno-venkov nařídil předběžné opatření, kterým byl žalobce předán do péče opatrovníka pana C. S.. Toho také žalovaný ustanovil dne 28. 8. 2024 opatrovníkem žalobce pro potřeby řízení o udělení mezinárodní ochrany.
24. Dne 26. 9. 2024 za přítomnosti tlumočníka tureckého jazyka poskytl žalobce údaje k podané žádosti a konkrétně sdělil, že nikdy neužil žádná jiná jména a narodil se ve městě Gaziantep na území Turecké republiky (dále jen „Turecko“), je kurdské národnosti a islámského vyznání. Je schopen se dorozumět tureckým a kurdským jazykem. Není členem žádné politické strany a o politiku se nezajímá, je svobodný, bezdětný.
25. Na otázku po důvodech žádosti o mezinárodní ochranu v České republice odpověděl, že proti němu bylo v zemi původu použito násilí kvůli jeho původu a také jeho rodina nebyla v dobré ekonomické situaci. Pokud jde o konkretizaci tvrzeného násilí, popsal v žalobě zmíněné tři incidenty, kdy k němu mělo dojít. Jednou měla být policisty napadena a zbita celá jeho rodina v jejich domově. On při tom utrpěl popáleninu horkým čajem na hrudníku, rodina musela vyhledat lékařské ošetření. Dále měli policisté napadnout jej samotného, když byl sám na ulici. Dali mu facku a kopali do něj. Že je Kurd, zjistili z jeho občanky. Třetí incident spočíval v tom, že při silniční kontrole byla policejní hlídkou zadržena opět celá jejich rodina, odvezena na stanici, kde proti nim bylo rovněž použito fyzické násilí. Otec si měl na postup policie stěžovat v soudní budově, ale řekli mu, že se tím zabývat nebudou.

26. Dále žalobce uvedl, že asi rok před odjezdem se na něm domluvili s rodiči. Čekalo se na vyřízení půjčky, kterou si kvůli tomu musel otec vzít. Rodina byla ve špatné ekonomické situaci. Cestovní doklad si bez větších problémů obstaral asi měsíc před odjezdem.
27. K průběhu cesty z vlasti do České republiky uvedl, že cestoval z Istanbulu letecky do Srbska přes Bosnu, tam se zbavil cestovního dokladu, odtud pak kamionem a následně autem až do Prahy. Z Prahy se pak přesunul taxíkem ihned do Zastávky. Je zdravý, nemá žádné vážné zdravotní problémy. Vše bylo domluveno s jeho současným opatrovníkem, je to kamarád žalobcova otce. V České republice má již předběžně domluvenou práci v kebabu.
28. Žalobce cestovní doklad nepředložil, vyhodil ho, jakmile vystoupil v Srbsku z letadla. Nepředložil ani žádné jiné doklady osvědčující jeho totožnost a státní příslušnost, proto žalovaný přijal jako dostatečné k prokázání žalobcovy totožnosti a státní příslušnosti čestné prohlášení učiněné dne 26. 9. 2024.
29. Ke svým tvrzením nedoložil žádné dokumenty, doklady či jiné materiály.
30. Ve správním spise jsou dále založeny informace, které správní orgán shromáždil v průběhu správního řízení, a to Informace OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, 6. srpna 2024; Informace MZV ČR, Turecko, č. j. 131150-6/2023-MZV/LPTP ze dne 16. ledna 2024, k č. j. MV-110147-5/OAM-2023 – Turečtí občané kurdského původu, ze dne 30. ledna 2024.
31. Žalobci byla dána možnost dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, žalobce se tohoto práva výslovně vzdal.
32. Předmětem soudního přezkumu v projednávané věci je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu.
33. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
34. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že *azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
35. Pronásledování je v § 2 odst. 4 zákona o azylu definováno jako *„závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“*. Podrobnější definici pronásledování obsahuje čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice, podle níž je pronásledováním jednání, které je: *„a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv*

a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).“

36. Pokud jde o udělení azylu z důvodů vymezených v § 12 písm. a) zákona o azylu, pak to v daném případě nepřicházelo v úvahu, protože žalobce uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl politicky aktivní ani není členem politické strany.
37. Pokud jde o azylový důvod podle § 12 písm. b) zákona o azylu, z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že žadatel o mezinárodní ochranu musí kumulativně splnit následující prvky definice uprchlíka: (1) Musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; (4) ochrana v zemi původu selhala; (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu). Posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatelů do země původu. Jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování. Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem. Zkoumána je možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická.
38. Krajský soud dále upozorňuje, že standardem pro zkoumání odůvodněného strachu z pronásledování je test přiměřené pravděpodobnosti. Ten byl již vymezen i Nejvyšším správním soudem tak, že přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznaменá to však bez dalšího, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).
39. Správní soudy se postavením Kurdů v Turecku opakovaně zabývaly a uznaly, že příslušníci kurdského etnika skutečně čelí v Turecku různým formám diskriminace či potlačování jejich národnostní, jazykové či kulturní identity, avšak samotná kurdská národnost u osoby turecké státní příslušnosti zpravidla není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Důvodem je zjištění, že obtíže, s nimiž se mohou osoby kurdské národnosti v Turecku setkat právě jen z důvodu své příslušnosti k této etnické skupině na základě jednání veřejné moci či případně nestátních subjektů, obvykle nedosahují intenzity pronásledování, jak bylo výše definováno.
40. Strach z pronásledování může být odůvodněn zejména u politicky či jinak veřejně činných osob, včetně lidskoprávních aktivistů či osob zapojených do neúspěšného státního převratu nebo těch, jimž je toto zapojení současným tureckým režimem připisováno, přičemž kurdská národnost nebo prokurdská orientace může být u takových osob „přítěžující okolností“ (rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, a navazující judikatura, např. usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 31. 1. 2024, č. j. 4 Azs 213/2023-26, či rozsudek ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, usnesení ze dne 14. 3. 2024, č. j. 5 Azs 141/2023-30).

41. V posuzované věci se existencí důvodů pro udělení azylu vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný zabýval podrobně na straně 3 až 6 napadeného rozhodnutí. Vysvětlil, proč žalobcovu výpověď vyhodnotil jako nevěrohodnou. Žalovaný porovnával žalobcovu výpověď s informacemi o jeho zemi původu, které si pro své rozhodování zajistil. Z informací vyplývá, že žalobcem popsané jednání turecké policie by bylo v přímém rozporu s tamní ústavou. Dále jsou některé další žalobcem poskytnuté informace v rozporu s informacemi opatřenými žalovaným. Například žalobce uvedl, že ho policie identifikovala jako Kurda pouze podle jeho jména a příjmení, přičemž z informací o zemi původu vyplývá, že kurdskou identitu zpravidla spolehlivě neprozrazuje jméno a příjmení.
42. Krajský soud přisvědčuje žalovanému, že ze shora uvedených důvodů jsou tvrzení žalobce stran incidentů v zemi původu ve značné míře nevěrohodná. I kdyby je však za věrohodná považoval, incidenty popsané žalobcem by nebyly způsobily založit existenci důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (a ani doplňkové ochrany – k tomu ještě níže). Jednalo se o incidenty zcela izolované, které navíc zcela evidentně nesměřovaly cíleně k osobě žalobce ani členů jeho rodiny. Jednalo se spíše o náhodné incidenty plynoucí z určitých situací. Neměly by tedy potenciál osvědčit existenci odůvodněného strachu z pronásledování z důvodů vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu. O tom ostatně svědčí fakt, že žalobce opustil vlast až zhruba po roce od popisovaných příkoří. Jakož i fakt, že příkoří měla zažívat celá žalobcova rodina, ale vycestoval pouze žalobce.
43. Z obsahu pohovoru se žalobcem lze dovodit, že opuštění vlasti žalobcem bylo v jeho rodině dlouhodobě plánováno a že hlavním důvodem byla její špatná ekonomická situace. O tom svědčí fakt, celá cesta byla podrobně naplánována, včetně potřeby obstarat si půjčku a včetně toho, že cílovou zemí bude Česká republika, protože zde měl otec žalobce známého, který se zavázal o žalobce postarat. Ten tak měl přesné instrukce, jak bude jeho cesta ze země původu do České republiky probíhat, včetně toho, že se cíleně zbavil cestovního dokladu a o azyl nepožádal v první demokratické zemi, do níž se dostal.
44. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu tak soud ve shodě se žalovaným neshledal.
45. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny). Ustanovení § 13 zákona o azylu totiž umožňuje udělení azylu v případě hodném zvláštního zřetele rodinnému příslušníku azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12, přičemž kdo se rozumí rodinným příslušníkem, definuje odstavec druhý § 13. Žalobce sám neuvedl nikoho, kdo by mohl být za jeho rodinného příslušníka ve smyslu zákona o azylu považován. Lze připomenout, že ve své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je svobodný a bezdětný.
46. Dle § 14 zákona o azylu platí, že *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu*. Z dikce § 14 zákona o azylu tak vyplývá, že humanitární azyl lze žadateli udělit jen v případech hodných zvláštního zřetele. Tyto případy je nutno posuzovat individuálně a pečlivě hodnotit okolnosti jednotlivých žádostí. Důvody zvláštního zřetele hodné jsou představovány zcela výjimečnými situacemi v podobě zvláště těžké nemoci, zdravotního postižení či příchodu z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004). Na udělení humanitárního azylu není právní nárok

a není na něj subjektivní právo. Udělení humanitárního azylu je tedy na úvaze ministerstva, jako správního orgánu, který o žádosti rozhoduje.

47. V napadeném rozhodnutí žalovaný na straně 6 a 7 odůvodnil, proč u žalobce neshledal podmínky pro udělení humanitárního azylu. Jeho úvahy jsou logické, vzal v úvahu veškeré skutečnosti tvrzené žalobcem, které měl povinnost v této souvislosti zvážit. Nutno připomenout, že v průběhu správního řízení žalobce vypověděl, že je zdravý a nemá žádné vážné zdravotní problémy. Z ničeho tedy rozhodně nevyplývá, že by byl zvláště těžce nemocen či těžce zdravotně postižený, aby bylo vůbec možno v jeho případě zvažovat udělení humanitárního azylu z důvodu zdravotního stavu.
48. Důvody svědčící pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 13 a § 14 zákona o azylu tedy nebyly v řízení zjištěny ani nebyly žalobcem tvrzeny.
49. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany.
50. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
51. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
52. Nutno konstatovat, že žalobce neuvedl a ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť není sporu o tom, že trest smrti byl v Turecku zrušen roku 2004. K tomu i žalovaný odkázal na str. 8 napadeného rozhodnutí na Informaci OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 6. 8. 2024.
53. Krajský soud je ve shodě se žalovaným také v tom, že nebylo v azylovém řízení osvědčeno, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Přisvědčit je nutno i tomu, jak se žalovaný vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mimo jiné přílehlavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu.
54. Pokud jde o zhodnocení výpovědi žalobce a skutečných důvodů podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, krajský soud odkazuje na závěry, které učinil v bodech

41. až 43. tohoto rozsudku. V souhrnu s podkladovými informacemi obstaranými v průběhu azylového řízení stejně tak jako žalovaný neshledal, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle 14a odst. 2 zákona o azylu.
55. K tomu zdejší soud navíc dodává, že prostá skutečnost, že se žalobce subjektivně domnívá, že by mu státní orgány neposkytly ochranu, pokud by se na ně obrátil (zde v návaznosti na tvrzený ojedinělý případ, kdy si žalobce a jeho otec byli neúspěšně stěžovat v soudní budově), neznamená, že by mu taková ochrana ze strany státních orgánů poskytnuta nebyla.
56. Pro úplnost krajský soud konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana ve smyslu tohoto ustanovení.
57. K žalobní námitce, podle níž žalovaný nedostatečným způsobem posoudil důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobcem, a to jak jednotlivě, tak ve svém souhrnu, zdejší soud uvádí, že žaloba (a konečně i tvrzení žalobce ve správním řízení) je opřena o obecné postavení a celkovou situaci kurdské menšiny a vnímání Kurdů v Turecku, když tyto skutečnosti mají mít dle žalobce projevy do jeho individuálního příběhu (jím popsané incidenty s policií). Soud se proto zabýval obecnou situací Kurdů v Turecku a k tomu odkazuje na skutková zjištění žalovaného, která, jakkoli mohou být žalobcem vnímána jako nedostatečná, vypovídají o situaci kurdské menšiny v obecné míře dostatečně. Soud nezpochybňuje, že příslušníci kurdského etnika mohou čelit diskriminaci na pracovním trhu nebo ve společenském životě. Diskriminace však bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníku této konkrétní etnické menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování (§ 2 zákona o azylu). Obecnou situací Kurdů v Turecku se v posledních letech opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, a to např. v rozsudcích ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, a dále v usnesení ze dne 14. 1. 2022, č. j. 2 Azs 240/2021-27, případně aktuálně v usnesení ze dne 20. 6. 2024, č. j. 1 Azs 53/2024-31, a usnesení ze dne 18. 7. 2024, č. j. 5 Azs 103/2024-29, a také v mnoha dalších rozhodnutích. I z judikatury správních soudů lze dovodit, že sice nesnáze Kurdů v Turecku existují, ale nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, popřípadě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.
58. Ačkoliv má soud pochopení pro situaci žalobce a jeho vnímání obtíží, kterým byl vystaven v zemi původu, nenaplnují jím uváděné skutečnosti intenzitu pronásledování v takové míře, aby mu svědčilo právo na mezinárodní ochranu. Na tomto závěru nemohou nic změnit ani uplatněné žalobní námitky, neboť i ty jsou založeny na tvrzení o nesprávném vnímání problémů kurdské menšiny v Turecku žalovaným (a na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu v tomto směru). Krajský soud byl seznámen se všemi skutečnostmi, které žalobce ve své žalobě uvedl, nicméně i ty jsou důvodem pro přiznání mezinárodní ochrany pouze v případě, že se jedná o politicky aktivní nebo státem (policejními složkami) pronásledované představitele kurdské menšiny. Žalobce takovou osobou není. Z tohoto pohledu obecné hodnocení žalovaného považuje soud za zcela dostačující, a to jak ve vztahu k možnosti mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu, tak i doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

59. K námitce, že žalobce má v případě návratu do vlasti obavy z nástupu k povinné vojenské službě soud sděluje, že odmítání výkonu vojenské služby pro vlastní stát není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Ani tehdy, pokud by se výkon vojenské služby pojal s rizikem účasti na bojových akcích. Aby odepření výkonu vojenské služby, se kterým se pojí trestní stíhání, potenciálně mohlo být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, musí se s přiměřenou pravděpodobností prokázat, že by výkon vojenské služby zahrnoval páčání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti nebo činů, které odporují zásadám a cílům OSN. Pro posouzení této otázky přitom není nutné, aby se bránc přímo podílel na bojových akcích. Ani aby předem znal přesné zařazení v rámci armády. To vše platí za předpokladu, že armáda, ve které by sloužil, opakovaně a systematicky páchá uvedené zločiny. To však není případ žalobce. Navíc jak uvedl i žalovaný, žalobce s touto námitkou přišel až v žalobě, ve správním řízení své obavy z nástupu k povinné vojenské službě nijak nevyjádřil. Přitom mu nic nebránilo, aby tak učinil. Podobně jako v žalovaném tak i v soudu takový postup žalobce nutně vzbuzuje dojem, že tak činí účelově v reakci na obsah žalovaného rozhodnutí, ve snaze rozšířit do té doby tvrzené důvody, pro které má obavy se do vlasti navrátit.
60. V žalobě přišel žalobce ještě s jedním novým tvrzením, které rovněž mohl uplatnit již v azylovém řízení. A to, že situace v převážně Kurdy obývaných částech Turecka při hranici se Sýrií se blíží úrovni vnitřního ozbrojeného konfliktu a že by mu tak z toho důvodu mohla hrozit vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Tento svůj názor ovšem podrobněji nerozvedl. Pokud je o důvody, proč žalobce vznáší uvedenou námitku až v soudním řízení, krajský soud odkazuje na poslední větu předchozího odstavce tohoto rozsudku. Bez ohledu na to se však nedomnívá, že by tyto domněnky žalobce odpovídaly realitě. Nepotvrzuje je ani informace obstarané žalovaným v průběhu azylového řízení, ale ani informace veřejných médií z poslední doby, které jsou obecně známé a dostupné, svědčící naopak o faktu, že prokurdské milice uposlechly výzev svých představitelů a ozbrojené boje proti turecké armádě ukončily. Existence vnitřního ozbrojeného konfliktu ve východní části Turecka ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu tak rozhodně nebyla osvědčena.
61. Co se týká přiložené fotografie, která vyobrazuje jizvu na pravém rameni, soud sděluje, že tento důkaz neprováděl, neboť to nepovažoval za důležité. O existenci jizvy věděl již žalovaný (viz protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 26. 9. 2024). Bez ohledu na skutečnost, že je fotografie oříznuta tak, že je na ní vidět pouze rameno a část hrudníku, tudíž z ní není patrné, zda se vůbec jedná o žalobce, i kdyby tomu tak bylo, fotografie neprokazuje nic jiného, než že žalobce má na těle jizvu, nikoliv již, za jakých okolností tato jizva vznikla.
62. K námitce, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, soud připomíná, že potřebný rozsah zjišťování skutkového stavu se v azylovém řízení odvíjí především od tvrzení samotného žadatele o mezinárodní ochranu. V kontextu žalobcem uplatněných tvrzení tak soud shledal žalovaným shromážděné podklady pro rozhodnutí za dostatečné ve smyslu § 3 správního řádu, přičemž zároveň zdůrazňuje, že žalobce měl ve správním řízení dostatek prostoru k tomu, aby přednesl veškerá skutková tvrzení, která považoval za podstatná.
63. K námitce, že turečtina není žalobcovým prvním jazykem, soud ve shodě s žalovaným sděluje, že pohovor byl proveden v tureckém jazyce na žalobcovu žádost (viz protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 26. 9. 2024). Rovněž

v poskytnutých údajích uvedl, že je schopen se dorozumět jazykem tureckým a kurdským. V průběhu pohovoru nezmínil, že by turečtina nebyla jeho hlavní jazyk, z odpovědí není patrné, že by odpovídal lámaně, nesdělil, že by něčemu nerozuměl, naopak lze dovodit, že plně rozuměl otázkám a byl schopen na ně odpovídat. Závěrem ještě soud podotýká, že žalobce ani nechtěl zpětně přetlumočit za účelem kontroly celý pohovor. Celému pohovoru byl navíc přítomen žalobcův opatrovník, rovněž ten v tomto směru ničeho nenamítal. Z uvedeného tedy vyplývá, že tato žalobní námitka je lichá.

64. Nutno připomenout, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.
65. Samotná příslušnost ke kurdské národnosti a s ní spjaté těžkosti, bez přistoupení dalších individuálních okolností, intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona nedosahují.
66. Pro úplnost soud dodává, že princip non-refoulement, nebo také princip nenavracení, zní: „Žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.“ ([čl. 33](#) Úmluvy o právním postavení uprchlíků). K porušení zásady non-refoulement může dojít jen v případě, že by byl cizinec nucen navrátit se do země, kde mu hrozí určité nebezpečí. Takové důsledky však neudělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu mít nemůže.
67. Krajský soud ve vztahu k napadenému rozhodnutí doplňuje, že žalobci nebyl napadeným rozhodnutím vysloven zákaz pobytu, ani mu není znemožněno, aby svůj pobyt na území České republiky legalizoval jiným způsobem, který nabízí zákon o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30). Z uvedeného tedy vyplývá, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Dochází pouze k odepření výhod plynoucích z možností, na něž pamatuje zákon o azylu, aniž by tím byla dotčena možnost žalobce požádat o jiný typ pobytového oprávnění.
68. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal takové vady správního řízení, které by měly za následek nezákonnost rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), přičemž žalovaný srozumitelně a dostatečně odůvodnil, proč žalobci nebylo možno udělit některou z forem mezinárodní ochrany.

V. Závěr a náklady řízení

69. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
70. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 29. dubna 2025

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce